

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД

Рев2 539/2015
10.06.2015. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија Весне Поповић, председника већа, Лидије Ђукић и Божидара Вујичића, чланова већа, у парници тужиоца А.Ј. из Б., чији је пуномоћник М.Н., адвокат из Ч., против туженог АД т. у. Ц., из Ч., чији је пуномоћник Љ.М., адвокат из Ч., ради утврђења и уплате доприноса, одлучујући о ревизији туженог изјављеној против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 2669/14 од 19.09.2014. године, у седници одржаној 10.06.2015. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија туженог изјављена против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 2669/14 од 19.09.2014. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Чачку П1 305/10 од 26.01.2011. године, која је исправљена решењем истог суда од 12.05.2011. године, ставом првим изреке, усвојен је тужбени захтев, па је утврђено да је тужилац у радном односу код туженог, што је тужени дужан признати у року од осам дана од пријема пресуде; ставом другим изреке, обавезан је тужени да тужиоцу уплати одговарајуће доприносе за пензијско осигурање за период од 01.09.1997. године па до доношења пресуде, у року од осам дана од пријема пресуде; ставом трећим изреке, обавезан је тужени да тужиоцу на име трошкова поступка плати 239.680,00 динара.

Пресудом Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 2669/14 која је донета на расправи одржаној 19.09.2014. године, ставом првим изреке, укинута је пресуда Основног суда у Чачку П1 305/10 од 26.01.2011. године; ставом другим изреке усвојен је тужбени захтев тужиоца према туженом и утврђено да је тужилац код туженог у радном односу и након 01.09.1997. године, што је тужени дужан признати; ставом трећим изреке, обавезан је тужени да за тужиоца уплати допринос за пензијско осигурање надлежном Фонду пензијског и инвалидског осигурања за период од 01.09.1997. године до 19.09.2014. године, као дана доношења пресуде, у року од 15 дана од пријема преписа пресуде; ставом четвртим изреке, обавезан је тужени да тужиоцу на име парничних трошкова плати 532.430,00 динара.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужени је изјавио ревизију због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Испитујући побијану пресуду на основу члана 408. Закона о парничном поступку („Сл. гласник РС“, број 72/11 и 55/14), који се примењује на основу члана 506. став 2. истог закона, Врховни касациони суд је нашао да ревизија туженог није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности. Није учињена ни битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 12. Закона о парничном поступку, на коју се у ревизији указује, јер побијана пресуда нема недостатака због којих се не може испитати, нити противречи сама себи или разлозима пресуде, а у пресуди су наведени разлози о битним чињеницама. Осим тога, у ревизији се указује да је у поступку пред другостепеним судом учињена и релативно битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 1. Закона о парничном поступку, и то повреда члана 383. став 4. Закона о парничном поступку, због тога што другостепени суд није требало да закаже расправу и да донесе побијану пресуду. Међутим, ови ревизијски наводи су неосновани јер је другостепени суд правилно применио члан 383. став 4. као и члана 387. став 1. тачка 6. Закона о парничном поступку, обзиром да је у овој парници првостепена пресуда већ једном била укинута, а осим тога, другостепени суд има овлашћење да на основу одржане расправе усвоји жалбу, укине пресуду и одлучи о захтевима странака.

Према утврђеном чињеничном стању у другостепеном поступку, тужилац је био у радном односу код туженог од 1978. године на пословима бравара. Ове послове тужилац је обављао са колегама из исте бригаде З.Г., Р.Б. и Д.Ј.. Због недостатка посла тужилац и наведена лица су током 1996. и 1997. године упућивана на плаћено и неплаћено одсуство. Одлуком туженог од 26.01.1999. године, тужиоцу је престао радни однос са 01.09.1997. године, јер је неоправдано изостао са посла пет радних дана узастопно. Ову одлуку тужилац није примио, а такође је и његовим колегама радни однос престао одлукама туженог због неоправданог изостанка са посла пет радних дана узастопно 1997. године, које ни они нису примили. Тужилац од 01.09.1997. године не обавља рад код туженог, не прима зараду, нити је тужени тужиоцу уплаћивао допринос за пензијско осигурање, а тужиоцу није вратио радну књижицу. После 01.09.1997. године, тужени послодавац није више позивао тужиоца, као ни његове колеге да дођу на рад. З.Г., Р.Б. и Д.Ј. су, као и тужилац, покренули парницу против туженог ради утврђења постојања радног односа и правноснажним пресудама утврђено је да су они и даље у радном односу код туженог. Осим тога, одлука туженог бр.9/99 од 26.01.1999. године, не садржи образложење, као ни разлоге о томе током којих је пет радних дана тужилац узастопно изостао са посла, а изостанак није оправдао.

Полазећи од утврђеног чињеничног стања, правилно је другостепени суд применио материјално право када је усвојио тужбени захтев.

У конкретном случају, тужилац је поднео тужбу за утврђење постојања радног односа. Овај захтев заснован је на чињеницама да је тужилац као радник туженог, обављао одређене послове до 01.09.1997. године, те да је тужени послодавац од 1996. године због недостатка посла упућивао тужиоца на одсуство, заједно са још три радника. Послодавац туженог није позивао на рад, да би 1999. године, донео одлуку о престанку радног односа тужиоцу са 01.09.1997. године

јер је неоправдано изостао са посла пет радних дана узастопно и одлуку није доставио тужиоцу. Наведена одлука туженог је незаконита, обзиром да је донета противно одредби члана 113. став 2. и члана 111. став 2. Закона о радним односима („Сл. гласник РС“, број 55/96), који је био на снази у време доношења побијане одлуке, обзиром да не садржи образложење, као ни разлоге којих је то пет радних дана тужилац узастопно изостао са посла, како то правилно закључује другостепени суд, ценећи законитост овог решења као претходно питање.

Међутим, правноснажним пресудама запослених код туженог Д.Ј., З.Г. и Р.Б., утврђено је да су ови тужиоци и даље у радном односу код туженог, а пресуде су донете у идентичној чињенично-правној ситуацији као што је тужиочева.

По оцени Врховног касационог суда, правилан је закључак другостепеног суда да су испуњени услови за утврђење постојања радног односа тужиоцу, обзиром да због незаконитог поступања туженог, тужилац није остварио своје право на рад, из којег произлази и право на зараду. Зато је тужени у обавези да уплати допринос за пензијско осигурање, јер је оваквим поступањем туженог, тужилац претрпео штету коју је тужени дужан да накнади у складу са одредбама чл.154. став 1., 155, 158. и 172. Закона о облигационим односима.

Такође, побијаном пресудом, тужиоцу је заштићено право из члана 36. став 1. Устава Републике Србије којом је прописано да се јемчи једнака заштита права пред судовима и другим државним органима, имаоцима јавних овлашћења и органима Аутономне покрајине и јединице локалне самоуправе, обзиром да је правноснажним пресудама које су донете у идентичној чињенично-правној ситуацији, утврђено постојање радног односа. Доношењем другачије одлуке тужиоцу би било повређено и једно од права која су утврђена начелима Закона о парничном поступку, конкретно чланом 2. став 1. тог закона, на основу којег странке имају право на закониту, једнаку и правичну заштиту својих права.

Стога су неосновани ревизијски наводи о погрешној примени материјалног права. Суд је ценио и остале наводе из ревизије, али их није посебно образлагао обзиром да нису од утицаја на доношење другачије одлуке.

Из наведених разлога, Врховни касациони суд је одлучио као у изреци на основу члана 414. став 1. Закона о парничном поступку.

**Председник већа - судија
Весна Поповић,с.р.**